

**11- кл. Завдання II етапу Всеукраїнської олімпіади з основ правознавства.
10 грудня 2023 р.**

**Термін виконання завдання – 120 хвилин
Загальна кількість балів – 88**

I. Тестові завдання (з одним правильним варіантом відповіді).

1. Принцип, згідно з яким народу належить уся суверенна повнота влади на території країни, право самому вирішувати свою долю — безпосередньо чи через представницькі органи, брати участь у реалізації політики своєї держави, контролювати діяльність органів державної влади:

- А) функція держави; Б) державний суверенітет;
В) народний суверенітет; Г) юридичний обов'язок громадян держави.

2. Визначте державу, яка за формою територіального устрою має ознаки:

« оформлена шляхом укладання договору; має єдину конституцію, збройні сили, грошову одиницю, податкову систему; кожний із адміністративно-територіальних суб'єктів має право виходу із державного утворення»

- А) Великобританія; Б) Україна; В) Німеччина; Г) Польща.

3. Неписана конституція - це:

- А). моноконституційний акт
Б). відсутність конституційного акта
В). конституція, складена з декількох парламентських законів, судових прецедентів, звичаїв
Г). збірник звичайних законів

4. На який строк накладається адміністративне стягнення у вигляді громадських робіт?

- А) від двадцяти до шістдесяти годин;
Б) від сорока до шістдесяти годин;
В) від шістдесяти до ста годин;
Г) від шістдесяти до ста двадцяти годин.

5. Який державний орган може встановити обмеження щодо реалізації громадянами права проводити збори, мітинги, походи і демонстрації?

- А). орган місцевого самоврядування;
Б). Президент України;
В). Кабінет Міністрів України;
Г). суд.

6. Яка з наведених обставин НЕ виключає провадження в справах про адміністративні проступки?

- А) неосудність особи, яка вчинила протиправну дію чи бездіяльність;
Б) вчинення правопорушення в стані крайньої необхідності або необхідної оборони;
В) досягнення особою пенсійного віку;
Г) відсутність події і складу адміністративного проступку.

7. Оберіть правильне твердження:

- А) місцеве самоврядування є самостійним різновидом державної влади;
Б) органи місцевого самоврядування і державної влади є елементами публічної влади;
В) місцеве самоврядування належить до виконавчої гілки державної влади.
Г) деякі органи державної влади місцевого рівня можуть мати статус органів місцевого самоврядування.

8. Правочин- це:

- А). діяльність, що тягне за собою юридичні наслідки;
Б). дія, спрямована на встановлення, зміну чи припинення цивільних прав та обов'язків;
В). міжнародно-правовий договір;
Г). контракт.

8. Перевищенням меж крайньої необхідності є умисне заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам, якщо така шкода:

- А) є більш значною, ніж відвернена шкода;
- Б) є невинуватеною;
- В) заподіяна життю чи здоров'ю іншої особи;
- Г) полягає спричиненні збитків в особливо великих розмірах.

9. Якої презумпції не існує в законодавстві України?

- А) Презумпція авторства.
- Б) Презумпція невинуватості.
- В) Презумпція неправомірності правочину.
- Г) Презумпція рівності часток майна подружжя.
- Д) Презумпція правомірності набуття права власності.

10. Яка ознака права характеризує його як фіксування припису в письмовій формі?

- А). Нормативність.
- Б). Обов'язковість.
- В). Формальна визначеність.
- Г). Процедурність.

Критерії оцінювання: за правильну відповідь – 1 бал. Всього – 10 балів.

II. Дайте визначення понять:

- 2.1. Делегована правотворчість-
- 2.2. Вина -
- 2.3. Фіскальна достатність –

Критерії оцінювання: за кожен правильну відповідь – 0-2 бали. Всього – 6 балів

III. Дайте короткі відповіді на запитання:

- 3.1. Охарактеризуйте заходи адміністративного примусу (0-3 бали)
- 3.2. Функції податків (0-5 балів)
- 3.3. Основні види кримінальних покарань (0,5 за вид; всього 4 бали)
- 3.4. Особливості адміністративної відповідальності. (0-6 балів.)

Критерії оцінювання: всього – 18 балів

IV. Заповніть пропуски у тексті:

Пропозиції щодо введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях на розгляд (1) подає (2). У разі прийняття рішення щодо необхідності введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях (3) видає указ про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях і негайно звертається до (4) щодо його затвердження та подає одночасно відповідний (5). Указ Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, затверджений (6), підлягає (7) оголошенню через медіа або оприлюдненню в інший спосіб. У разі оголошення указу Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях (8) збирається на засідання у (9) без скликання та розглядає питання щодо затвердження указу Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях у порядку, встановленому Конституцією України та (10).

Критерії оцінювання: за кожен правильну відповідь – 1 бал. Всього – 10 балів

V. Творчі завдання. (21 бал)

5.1 Поясніть значення понять « обмеження волі » та « позбавлення волі », порівняйте їх за планом (16 б.)

- 1. Визначення термінів (по 2 б., всього 4 б.)
- 2. Спільні риси (по 1 балу, всього: 7 б.)
- 3. Відмінні риси (по 1 б., всього: 5 б.)

Критерії оцінювання: всього – 16 балів

5.2. Поясніть у чому полягає відмінність між амністією та помилуванням.

Критерії оцінювання: за кожен правильну відповідь – 1 бал. Всього – 5 балів

VI.Задачі (23 бали)**6.1 Аналіз правової ситуації**

Шістнадцятирічна Олена, та її подруга п'ятнадцятирічна Надія, які навчалися відповідно у 10-му та 9-му класах однієї із шкіл міста Львова, систематично у присутності інших школярів ображали чотирнадцятирічну Софію, ученицю 8 – го класу цієї ж школи. Вони придумали для неї образливу кличку, поширювали про неї всілякі образливі для неї чутки, інколи завдавали їй ударів і все це знімали на відеокамеру мобільного телефону. Кілька разів таке відео вони виставляли в мережу Інтернет. Софія неодноразово зверталася до класного керівника з проханням про допомогу, однак завжди отримувала одну і ту ж відповідь: «якщо ти сама себе не можеш захистити від такого дріб'язкового порушення твоїх прав, то тобі важко прийдеться в житті. Тому доклади зусиль, щоб вирішити проблему власними силами».

Дайте відповіді на наступні запитання:

1. Дайте кваліфікацію протиправних діянь Олени та Надії. (0 - 4 бали)
2. Визначте суб'єктів відповідальності за ці протиправні діяння. (0 – 6 балів)
3. Які обов'язки покладає законодавство на педагогічних працівників у випадку звернення до них учнів з такого приводу? (0 – 2 бали)
4. Логіка і стиль викладу, юридична коректність термінології, повнота відповіді – 1 бал.

Критерії оцінювання: всього – 13 балів

6.2. Аналіз правової ситуації

Юрій, який пізно ввечері прогулювався набережною міста, побачив Гафію, яка рухалася в тому самому напрямі, що й він. Незабаром Юрій її наздогнав. Набережна була добре освітлена, і тому Юрій добре бачив, що Гафія мала на плечі дуже дорогу жіночу сумочку. У Юрія раптом виникло бажання цією сумочкою протиправно заволодіти. З цією метою він підійшов збоку до Гафії і зробив спробу різким рухом зірвати сумочку з її плеча. Однак Гафія встигла міцно вчепитися в сумку обома руками. Юрій з усіх сил намагався вирвати річ з рук Гафії, але безуспішно. У свою чергу Гафія усвідомлювала, що Юрій не думає припиняти протиправне діяння, а прагне будь-що заволодіти її річчю, і тому з усієї сили вдарила його кулаком у голову. Юрій втратив свідомість і впав на тротуар. Лікарі кваліфікували нанесене йому тілесне ушкодження як тілесне ушкодження середньої тяжкості. Дайте розгорнутий юридичний аналіз ситуації.

Критерії оцінювання: всього – 10 балів